

MODERN GREEK A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
GREC MODERNE A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
GRIEGO MODERNO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 22 May 2006 (morning)
Lundi 22 mai 2006 (matin)
Lunes 22 de mayo de 2006 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Σχολιάστε ένα από τα ακόλουθα κείμενα:

1 (α)

Κάθε πρωί, όταν ο Στάθης τελειώνει τη δουλειά του κι είναι έτοιμος να φύγει, κοντοστέκει για λίγο στην πόρτα του τυπογραφείου, τρίβει τα χέρια του, κουμπώνει ως το γιακά το παλτό του, σὰ να διστάζει να ξεκινήσει. Τὸν τρομάζουν οἱ ἔρημοι δρόμοι κι αὐτὴ ἡ μισοδιάφανη σκοτεινιά τῆς νύχτας στὶς τελευταῖες ὥρες τῆς. Τὰ φῶτα τοῦ τυπογραφείου πέφτουν στ' ἀπέναντι σπίτια τοῦ στενοῦ δρόμου. Κλειστὰ παράθυρα καὶ κατεβασμένα ρολά: Ἐργαστήριο Ἐτοιμῶν Ἐνδυμάτων, Ἐλαια - Λίπη, τὸ καφενεῖο πὸν διανυκτερεύει. Ἐδῶ γύρω ὅλα εἶναι παλιὰ καὶ γνώριμα, πὸ πέρα ὅμως, ἀπλώνονται μεγάλα κομμάτια νύχτας, ἀτέλειωτα τετράγωνα, ἀραιὲς νυσταγμένες λάμπες κι ὁ κόσμος πὸν κοιμᾶται. Ξαφνικά, τὸ μουγκρητὸ τοῦ τυπογραφείου τὰ σκεπάζει ὅλα. Τ' ἀλλεπάλληλα κύματα τοῦ πυκνοῦ θορύβου, πὸν ἐπιταχύνεται στὸ στροβίλισμά του, σπρώχνουν τὸν Στάθη νὰ ξεκολλήσει ἀπ' τὴν πόρτα. Ἡ ἔφημερίδα τυπώνεται, ἡ μέρα ἄρχισε πρὶν ξημερώσει. Καὶ ξεκινᾷ ἀπροετοίμαστος γι' αὐτὸ τὸ ταξίδι, πὸν τὸν βγάζει σὲ μιὰ αὐλὴ μὲ κάμαρες στὴ σειρά. Περπατᾷ καταμόναχος στοὺς ἴδιους πάντα ἄγνωστους δρόμους, ἔχει νὰ διασχίσει ὀλόκληρη τὴ νύχτα σ' αὐτὴ τὴν ἀμφίβολη ὥρα τῆς. Καθὼς πλησιάζει σπίτι του, ἀρχίζει νὰ χαράζει κι ἡ ἀλλαγὴ αὐτὴ κάνει τὸ ταξίδι του πὸν μακρινό. Ἡ αὐγὴ ἔρχεται, ὅπως πάντα, σὰν ἀδιόρατη θαμπάδα πὸν ἀνεβαίνει ἀπ' τὶς ἡσυχες στέγες, γεννιέται στοὺς δρόμους καὶ τυλίγει τὰ σπίτια.

Ὁ Στάθης προσπαθεῖ νὰ περάσει ὅσο πὸν ἑλαφριά μπορεῖ τὴ σιδερένια αὐλόπορτα, τρίζει μὲ τὸ παραμικρὸ ἄνοιγμα, καὶ γι' αὐτὸ ἀναγκάζεται νὰ τὴν κρατᾷ μισάνοιχτη, μόλις νὰ χωράει πλαγιαστὰ τὸ κορμί του. Οἱ ἄλλοι κοιμοῦνται καὶ τὰ πράματα εἶναι ἀκόμα ἀξεδιάλυτα. Ξεκρεμάει τὸ κλειδὶ ἀπ' τὴν πρόκα, ἔτοιμος νὰ τὰ παρατήσσει ὅλα ἐκεῖ, σὰ μιὰ χτεσινὴ πολυδιαβασμένη ἔφημερίδα. Ἄν ἡ πράσινη σανιδένια πόρτα τοῦ δωματίου του ἦταν λίγο πὸν χαμηλὴ θὰ χτυποῦσε κάθε μέρα τὸ κεφάλι του στὸ ἀπάνω ξύλο, γιατί δὲ θὰ ἔχε τὸ κουράγιο, ἀλλὰ οὔτε καὶ τὴ διάθεση νὰ σκύψει.

Καὶ σήμερα ἔφτασε χωρὶς νὰ τὸν σταματήσει κανεὶς. Προσέχει πάντα, περισσότερο ὅταν στρίβει τὶς γωνιές, γιατί κάποιος φόβος περνᾷ σὰν ὑγρασία τὸ κορμί του. Δὲν ξέρεις τί μπορεῖ νὰ σοῦ τύχει, τὸ σπουδαιότερο εἶναι νὰ περνᾷς ἀπαρατήρητος. Ἐκλείσει τὴ σιδερένια ξώπορτα καὶ πῆρε ἀναπνοή. Δὲν εἶναι καὶ κανένα σπουδαῖο κατόρθωμα νὰ φτάσεις σπίτι σου.

Πρὶν τελειώσει τὸν μακρὸν διάδρομο, ἄκουσε βιαστικὰ πατήματα στὴ στριφτὴ πόρτα τῆς ταρατσας. Ἡ Ἰσμήνη, ἡ κοπέλα πὸν κάθεται στὸ ἰσόγειο τοῦ μπροστινοῦ σπιτιοῦ, τὸν πλησίασε καὶ τὸν ἔπιασε ἀπ' τὸ μπράτσο.

35 —Ἐχεις σημερινὴ ἔφημερίδα; τοῦ ψιθύρισε ἀνήσυχη.
 Ὁ Στάθης ξαφνιαστικῶς. «Τί νὰ θέλει ἄραγε;»
 —Ἐφυγα μόλις ἄρχισε τὸ πιεστήριο... Τί συμβαίνει;
 —Τίποτα, ἤθελα κάτι νὰ δῶ...

40 Τὴν προσπέρασε κι ἔκανε δυὸ βήματα πρὸς τὴν πόρτα του, γιὰ νὰ βρῖσκεται πιὸ κοντὰ στὸ τέρμα τῆς διαδρομῆς του. Ἡ Ἰσμήνη ὅμως τὸν ἀκολουθῆσε, κόλλησε τὸ στόμα της στὸ αὐτί του καὶ τὸν ρώτησε ἀκόμα πιὸ σιγά:

Ἄν Ἰσμήνη περιμένει. Ξέρει πὼς ἂν γράφει κάτι θὰ ἔναι πάντα γιὰ κακό. Τὸν ξαναρώτησε:

45 –Ἔχει καμιὰ εἶδηση γι' αὐτὸν ἢ ἐφημερίδα; Μήπως εἶδες πουθενὰ τ' ὄνομά του;

–Γιὰ θυμήσου σὲ παρακαλῶ...

Ἄν Ἰσμήνη περιμένει. Ξέρει πὼς ἂν γράφει κάτι θὰ ἔναι πάντα γιὰ κακό. Τὸν ξαναρώτησε:

50 –Τὸν πιάσανε; Λέγε.

–Γι' αὐτὸ σὲ ρώτησα.... μήπως στὴν ἐφημερίδα...

–Ἄν ὑπῆρχε καμιὰ εἶδηση θὰ τὸ πρόσεχα... ὄχι, δὲν εἶδα τ' ὄνομά του...

–Παρατήρησες τίποτα στὸ δρόμο;

55 Ἄν Ἰσμήνη περιμένει. Ξέρει πὼς ἂν γράφει κάτι θὰ ἔναι πάντα γιὰ κακό. Τὸν ξαναρώτησε:

Ἀπὸ το μυθιστόρημα του Αντρέα Φραγκιά,
Ἡ καγκελλόπορτα (1962)

1 (β)

ΓΚΡΙΖΑ ΕΠΟΧΗ

- Το γκρίζο είναι χρώμα θερμό, λέει προς την ξένη ομήγουρη
Μια εκπρόσωπος του τουρισμού μας.
Το γκρίζο είναι θερμό κι ενδιαφέρον. Ελάτε να γνωρίσετε
Τις αποχρώσεις του την ποικιλία του.
- 5 Σ' αυτό θα βρείτε μια πλατιά κλίμακα τόνων
Σαν μια πολυχρωμία δική του
Μέσ' στο μονοχρωματισμό. Το γκρίζο...
Αυτά για τους τουρίστες όσο για μας που ζούμε εδώ
- 10 Σαν ξεβαμμένες νύχτες είναι οι μέρες μας κι ο ήλιος
Γκρίζος κι αυτός μέσ' στην αχλύ
Ασπρίζει σα φεγγάρι κάποτε
Κύκλος μόλις πιο ανοιχτός απ' την καρδιά μας.
Σκουραίνει ή ανοίγει ο ουρανός κι ανάλογα
Σκοτεινιάζουν ή αποσαφηνίζονται πρόσωπα και τοπία
- 15 Όπως όταν γυρίζεις το κουμπί στην ασπρόμαυρη τηλεόραση
Μέσα σε μια χρωματική απουσία.
- Κι όπως στην άχρωμη τηλεόραση δε γίνεται
Να 'ρθει από μόνο του το χρώμα αλλιώς παρά με θαύμα
Έτσι και στον περίγυρό μας· όμως σ' αντίθεση μ' εκείνη
- 20 Την προγραμματισμένη εκ των προτέρων γι' άχρωμη
Στη ζωή μας θα ταίριαζε ίσως πιο πολύ
Μια αλλιώτικη μεταφορά παρμένη
Απ' άλλους καιρούς τότε που ξέραμε τον κόσμο
Από λάμψεις και χρώματα:
- 25 Τα χρώματα - το κόκκινο το χρυσαφί το μπλε -
Είναι πια μνήμες που ξυπνούν κάποτε μέσ' στο γκρίζο
Όπως η φλόγα η μυστική πετάγεται
Μέσα απ' τη χόβολη· φέγγει για μια στιγμή στα γύρω
Και πάλι επικαλύπτεται η φωτιά
- 30 Κρατώντας από κάτω τη χόβολη θερμή.
Το γκρίζο είναι θερμό - δε λέει η εκπρόσωπός μας ψέμματα -
Θαρρείς τη φλόγα περιμένει.

Νίκος Φωκάς,
από τη συλλογή *Γκρίζο, χρώμα θερμό* (1989)